

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 25 marca 2025 r.

Poz. 1361

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR P-1.4131.79.2025.AA WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 18 marca 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940),

stwierdzam nieważność

§ 1 ust. 3 uchwały Nr X/81/2025 Rady Miejskiej Dębna z dnia 26 lutego 2025 r. *zmieniającej uchwałę w sprawie wprowadzenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dębno*, w zakresie wyrazów: *za okres dwunastu miesięcy*.

Uzasadnienie

W dniu 26 lutego 2025 r. Rada Miejska Dębna podjęła uchwałę Nr X/81/2025 *zmieniającą uchwałę w sprawie wprowadzenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dębno*. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 28 lutego 2025 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. aktu stanowi art. 4 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹⁾, zgodnie z którym *rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, zwany dalej "regulaminem"; regulamin jest aktem prawa miejscowego*. Artykuł 4 ust. 2 cyt. ustawy wskazuje zakres spraw, który unormowany musi zostać w uchwalanym przez radę gminy regulaminie. Z kolei, art. 4 ust. 2a ww. ustawy wymienia dodatkowe elementy, które mogą stanowić materię regulaminu utrzymania czystości i porządku.

Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie, co zostało wprost wskazane w art. 4 ust. 1 ww. ustawy, jest aktem prawa miejscowego, zaliczanym przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej²⁾ do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Taki akt normatywny musi zatem odpowiadać wszystkim wymogom, jakie prawo stawia w odniesieniu do zasad tworzenia i obowiązywania systemu źródeł prawa. W stosunku do aktów prawa miejscowego znaczenie istotne ma norma zawarta w art. 94 Konstytucji RP, który stanowi, że organy samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach. Uwzględniając hierarchiczność źródeł prawa akty tego typu mają charakter zależny od źródeł prawa wyższego rzędu, czego konsekwencją jest stanowisko, że nie mogą normować materii uregulowanych aktami wyższego rzędu, naruszać granic delegacji ustawowej, a nadto, modyfikować przepisów zamieszczonych w aktach wyższego rzędu.

Analiza unormowań przedmiotowej uchwały, w kontekście powyższych rozważań, wykazała, że - w części - narusza ona przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

I tak, Rada Miejska Dębna postanowiła zmienić brzmienie §26 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dębno, przyjętego uchwałą Nr XXIX/243/2020 Rady Miejskiej Dębna z dnia 26 listopada

¹⁾ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.).

²⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dębno³⁾, określającego m.in. częstotliwość opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz zbiorników oczyszczalni przydomowych, w tym ust. 7, nadając mu brzmienie: *właściciel nieruchomości obowiązany jest udokumentować obowiązek określony w ust. 4 i ust. 6 poprzez okazanie umowy zawartej z podmiotem świadczącym usługi w tym zakresie oraz faktur za wykonaną usługę za okres dwunastu miesięcy.*

Stanowiąc w ten sposób Rada Miejska wskazała w istocie okres, za jaki właściciel nieruchomości jest obowiązany przedstawić faktury za wykonaną usługę związaną z usuwaniem nieczystości ciekłych, a w konsekwencji nałożyła na właściciela nieruchomości obowiązek przechowywania dokumentów w postaci faktur przez określony czas. Tymczasem, tego rodzaju zadania nie znajduje oparcia w przepisach ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Kwestie związane z okazywaniem do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług w celu pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych reguluje art. 6 ust. 1 i ust. 1a ww. ustawy. Z przepisów tych wynika zobowiązanie właścicieli nieruchomości do udokumentowania w formie umowy faktu korzystania z usług wykonywanych przez zakład będący gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości lub w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych przez okazanie takich umów i dowodów uiszczania opłat za te usługi.

Ustawodawca wprowadzając ten wymóg nie określił przy tym okresu, za jaki właściciel nieruchomości obowiązany jest przedstawić te dowody, ani też czasu, w jakim właściciele nieruchomości mają obowiązek je przechowywać, nie upoważnił również rady gminy do regulowania tego zagadnienia, wobec czego brak jest podstaw do zamieszczenia takiej regulacji w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dębno i zobowiązania właścicieli nieruchomości do przedstawienia faktur za dany okres, a tym samym do przechowywania przez ten czas dowodów zapłaty za usuwanie nieczystości ciekłych⁴⁾.

Co prawda, jak wynika z art. 4 ust. 2a pkt 8 ustawy *rada gminy może w regulaminie wprowadzić inne obowiązki dotyczące utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości.* Z literalnego brzmienia tego przepisu wynika jednak, że rada gminy może nałożyć obowiązki służące utrzymaniu czystości i porządku na terenie nieruchomości, jednakże nie oznacza to, że organ stanowiący gminy jest niczym nieograniczony oraz że ma pełną swobodę w tym zakresie. Nałożone na właścicieli obowiązki muszą bowiem dotyczyć stricte utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości. Tymczasem, kwestionowanym zapisem §1 ust. 3 uchwały Nr X/81/2025 Rada Miejska nie przewidziała nowego obowiązku, służącego utrzymaniu czystości i porządku, a jedynie wskazała sposób realizacji obowiązku wprost wynikającego z ustawy. Nałożenie na właścicieli nieruchomości obowiązku dysponowania fakturami za konkretnie wskazany okres czasu nie mieści się zatem w dyspozycji ustawowej przywołanego przepisu art. 4 ust. 2a pkt 8 ustawy.

Mając na względzie powyższe, stwierdzenie nieważności §1 ust. 3 uchwały Nr X/81/2025 Rady Miejskiej Dębna z dnia 26 lutego 2025 r. *zmieniającej uchwałę w sprawie wprowadzenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dębno*, w zakresie wyrazów: *za okres dwunastu miesięcy*, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński
I Wicewojewoda Zachodniopomorski

³⁾ Uchwała Nr XXIX/243/2020 Rady Miejskiej Dębna z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dębno (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2020 r., poz. 5753, z późn. zm.).

⁴⁾ Patrz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 14 kwietnia 2022 r., sygn. akt II SA/Kr 88/22.